

Ένας αιώνας ελληνισμού στην Πρετόρια

Της Σοφίας Παπαδοπούλου

Στη Νότια Αφρική, στη χώρα που συχνά αναφέρεται ως Έθνος Ουράνιο Τόξο- όρος που επινοήθηκε από τον αρχιεπίσκοπο Ντέσμοντ Τούτου και χρησιμοποιήθηκε από τον τώος πρόεδρο Νέλσον Μαντέλα ως μεταφορά για την περιγραφή της πολυπολιτισμικής απάντησης στον ρατσισμό και την ξενοφοβία της ιδεολογίας του απαρτχάιντ- μια κοινότητα Ελλήνων έκλεισε φέτος έναν αιώνα ζωής. Πρόκειται για την Ελληνική Κοινότητα της Πρετόρια, που συνεχίζει να κρατά ζωντανή τη "φλόγα" του Ελληνισμού.

Το "στοίχημα" σήμερα για τον ελληνισμό της Πρετόρια είναι αφενός μεν να κρατήσει κοντά του όσο περισσότερο μπορεί τη νέα γενιά, που πολλές φορές επιλέγει το δρόμο της "ξενιτιάς", με κύριο προορισμό την Αυστραλία, αλλά και να συνεχίσει να μεταλαμπαδεύει την ελληνική γλώσσα και κουλτούρα, όχι μόνο στους Έλληνες της δεύτερης και τρίτης γενιάς, αλλά και σε όσους αγαπούν την Ελλάδα και τον πολιτισμό της, όπως δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας της Πρετόρια Νίκος Ευθυμιάδης.

Ο ίδιος δηλώνει ικανοποιημένος με το παρόν του ελληνισμού στην περιοχή, χωρίς να κρύβει την αισιοδοξία του και για το μέλλον.

Την αισιοδοξία αυτή συμμερίζονται και πολλά άλλα μέλη της Ελληνικής Κοινότητας, όπως ο Παύλος Βουτσάς, ο οποίος, με αφορμή τα "γενέθλια" της κοινότητας πριν από μερικά χρόνια, είχε γράψει: "Είμαι Έλληνας, αλλά και Πρετοριανός, αφού γεννήθηκα εδώ. Η Ελληνική Κοινότητα θα ανθίσει στη νέα χιλιετία, όπως έκανε και στο παρελθόν".

Από καταγραφές στα αρχεία των ελληνικών κοινοτήτων της Νότιας Αφρικής προκύπτει ότι Έλληνες μετανάστες καταφάνουν στις νότιες ακτές της αφρικανικής ηπείρου, στην περιοχή που σήμερα αποτελεί το κράτος της Νοτίου Αφρικής κατά τα τέλη του 19ου αιώνα, κατοικώντας κατ' αρχήν την περιοχή του Κέιπ Τάουν, ενώ καθώς ο αριθμός τους άρχισε να αυξάνεται, μετακινήθηκαν προς άλλους προορισμούς, όπως το Γιοχάνεσμπουργκ και η Πρετόρια.

Στις αρχές του 20ου αιώνα είχαν αρχίσει ήδη να σχηματίζονται οι πρώτες ομάδες Ελλήνων στις πόλεις αυτές- χωρίς ωστόσο να έχουν επίσημη μορφή που αριθμούν μερικές εκατοντάδες άτομα έκαστη.

Καθώς περνούσε ο καιρός, η ανάγκη για διαφύλαξη της θρησκευτικής, γλωσσικής και πολιτιστικής τους ταυτότητας, έκανε τους Έλληνες της Νότιας Αφρικής να αισθάνονται επιτακτική

την ανάγκη οργάνωσης σε κοινότητες.

Από μια τέτοια ανάγκη "γεννήθηκε" και η αιωνόβια πλέον Ελληνική Κοινότητα της Πρετόρια. Το 1906, οι Έλληνες της Πρετόρια αριθμούσαν 120 "ψυχές", που συγκροτούσαν δύο μικρές κοινότητες, με τις ονομασίες "Ελληνισμός" και "Πανελλήνια Φιλανθρωπική Κοινότητα". Η τελευταία σύντομα διαλύθηκε και επανιδρύθηκε με την επωνυμία "Ερμής".

Τον καιρό εκείνο, ο κοινός πόθος των Ελλήνων της Πρετόρια ήταν να αναδείξουν μια εκκλησία και να καλέσουν Έλληνες ορθόδοξους ιερείς προκειμένου να μπορούν να εκτελούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα.

Η Ελληνική Κοινότητα της Πρετόρια ιδρύθηκε τελικά την 1η Ιουλίου του 1908, με πρώτο πρόεδρο τον Γιώργο Γκολφινόπουλο, τον οποίο διαδέχθηκε δυο χρόνια αργότερα ο Κωνσταντίνος Μπαλτατζής. Η νεοϊδρυθείσα κοινότητα έθεσε τρεις άμεσους στόχους: την οικονομική ανάπτυξή της, την ανέγερση εκκλησίας και την αναζωογόνηση του ελληνικού εθνικού πνεύματος. Λέγεται, μάλιστα, πως ήταν η έμπνευση και το όραμα του Γιώργου Γκολφινόπουλου που κατέστησε εξαιρετικής επιτυχημένη την Ελληνική Κοινότητα της Πρετόρια.

Ο διακαής πόθος των Ελλήνων της Πρετόρια να αποκτήσουν έναν "πνευματικό πατέρα" έλαβε "σάρκα και οστά" στις 10 Ιανουαρίου του 1911, με την άφιξη του αρχιμανδρίτη Αναστάσιου Νικολόπουλου, ο οποίος και ανέλαβε το λειτουργήμα του ιερέα της κοινότητας.

Σχεδόν ενάμιση χρόνο αργότερα αγοράστηκε από την κοινότητα μια τοποθεσία στην οδό Proes, όπου επρόκειτο να οικοδομηθεί το κέντρο της κοινότητας. Το Νοέμβριο του 1913, ξεκίνησε η κατασκευή της εκκλησίας της κοινότητας, στη ίδια οδό, που αφιερώθηκε στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Έως ότου ολοκληρωθεί το έργο, ο αρχιμανδρίτης Αναστάσιος Νικολόπουλος τελούσε τη θεία λειτουργία και όλα τα υπόλοιπα θρησκευτικά μυστήρια στην Αγγλικανική Εκκλησία του Αγίου Μάρκου, με την άδεια της Αγγλικανικής Εκκλησίας της Νότιας Αφρικής.

Με την αποπεράτωση του ελληνορθόδοξου ναού του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, ξεκίνησαν και οι εργασίες για την οικοδόμηση, στον ίδιο χώρο, δίπλα στην εκκλησία ενός κτιρίου που θα στεγάζε το Ελληνικό Σχολείο, τα γραφεία της κοινότητας καθώς και μια αίθουσα εκδηλώσεων.

Το 1967, το Συμβούλιο της Κοινότητας προέβη σε ακόμη μια αγορά γης για τη δημιουργία ενός κοινωνικού και αθλητι-

κού κέντρου για τα μέλη της κοινότητας, ενώ έναν χρόνο αργότερα, η κοινότητα πούλησε ό,τι είχε αγοράσει στην οδό Proes για να μεταφέρει το κέντρο των δραστηριοτήτων της σε κάποια περιοχή μακριά από το κέντρο της πόλης.

Επελέγη τότε η περιοχή του πανεπιστημίου της Πρετόρια, στην περιοχή του Μπρούκλαν, όπου άρχισε να οικοδομείται το νέο κέντρο της κοινότητας, η ανάπτυξη του οποίου ξεκίνησε με την ανέγερση της νέας εκκλησίας- επίσης αφιερωμένης στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου.

Στις 29 Αυγούστου του 1969, τέθηκε ο θεμέλιος λίθος για την ανέγερση της νέας εκκλησίας, ενώ τον Μάρτιο του 1982, το Συμβούλιο της Κοινότητας προχώρησε στην ανέγερση κτιρίου, δίπλα στην εκκλησία, όπου στεγάστηκαν τα γραφεία της κοινότητας, το ελληνικό σχολείο, μια αίθουσα εκδηλώσεων κλπ.

Περίπου δυο χρόνια αργότερα εγκαινιάστηκε το πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο της κοινότητας, όπου μέχρι σήμερα φιλοξενούνται πολλές από τις δραστηριότητες της ελληνικής παροικίας.

CRETAN FOLKLORIC COMPANY
ΟΜΙΛΟΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

77A WILLIAM ST. BANKSTOWN N.S.W. 2200 AUSTRALIA
☎ (02) 97073408, ☎ (02) 97093919, ☎ 0410517973, 0416066138
Http://www.platpub.com E-mail: cfc@platpub.com Instructor: Michael Platyrachos

Από το 1996 ο Μιχάλης Πλατύρραχος παραδίδει ιδιαίτερα μαθήματα παραδοσιακής μουσικής σε Ελληνόπουλα του Σύδνεϊ που επιθυμούν να 'ρθουν πιο κοντά με τις ρίζες μας μέσω της μουσικής. Με την ίδρυση της πρώτης Σχολής Κρητικής Μουσικής στην Αυστραλία ο Όμιλος Κρητικής Παράδοσης δεν λησμονεί την ιδέα και τους πόθους του αιμίμπατου Κώστα Μουντάκη ο οποίος επισκέφτηκε το Σύδνεϊ δέκα χρόνια νωρίτερα με την ελπίδα κι επιθυμία «να γίνει ο κόσμος ολόκληρος μια Κρήτη».

Μέχρι σήμερα έχει παρελάσει από τις τάξεις του Ομίλου μια στρατιά μαντολιγιέρδων, λαουτιέρδων και λυράρηδων που κοσμούν το Σύδνεϊ και την Αυστραλία με τις πατροπαράδοτες μελωδίες και τους σκοπούς μας, δημιουργώντας αίσθηση παραδειγματισμού και μίμηση από άλλους φορείς Παν-Αυστραλιανά.

Αν και 'σεις έχετε παιδί ή ενδιαφέρεστε να μάθετε τα μυστικά των παραδοσιακών μας έγχορδων μουσικών οργάνων: Κρητικής λύρας, βιολόλυρας, μαντολίνου, λαούτου αποτανθείτε στον Μιχάλη Πλατύρραχο στα τηλέφωνα : 0410517973 ή 97073408 για περισσότερες πληροφορίες.

Ο Μιχάλης Πλατύρραχος μέσα από τα επιδείξια δάκτυλα του και τη τεράστια γκάμα του Ελληνικού του ρεπερτορίου, εκτελεί και διδάσκει παραδοσιακή μουσική από όλη την Ελλάδα, από την Θράκη μέχρι την Κρήτη συμπεριλαμβάνοντας φυσικά Δημοτικά, Νησιώτικα, Μικρασιάτικα και Κρητικά τραγούδια.

14038

NICK'S SOUTHSIDE GOURMET MEAT

NICK'S DIAL-A-ROAST ph: 9529 3752

SPECIALS

από το ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ του
RAMSGATE (Ramsgate Plaza)

- **LAMB and PORK SOUVLAKI**
10 for \$10.⁰⁰
- **TASTY THICK SAUSAGES**
2 kg for \$10.⁰⁰
- **HAMBURGER MINCE**
2 kg for \$10.⁰⁰

- **Cooked LAMB KONTOSOUVLI**
5 kg for \$50.⁰⁰
- **BACON (SHOULDER)**
2 kg for \$15.⁰⁰

Δώστε τις παραγγελίες σας για ΑΡΝΙ ΨΗΜΕΝΟ στο φούρνο και για ΓΟΥΡΟΥΝΟΠΟΥΛΟ

FREE HOME DELIVERY - ΑΝΟΙΚΤΑ 6 ΗΜΕΡΕΣ

Οι ιδιοκτήτες ΝΙΚΟΣ & ΔΙΚΑΙΑ ΔΙΑΣΙΝΟΥ στη διαθεσή σας.

Δώστε έγκαιρα τις παραγγελίες σας.

Τηλ: 9529 5744

Shop 4, 191 Ramsgate Rd., Ramsgate (Ramsgate Plaza)